

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยเครื่องแบบลูกจ้างประจำ
พ.ศ. 2527

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้ลูกจ้างประจำมีเครื่องแบบเป็นลักษณะเดียวกัน เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยและประหยัด คณะรัฐมนตรีจึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยเครื่องแบบลูกจ้างประจำ พ.ศ. ๒๕๒๗"

ข้อ ๒. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๗ เป็นต้นไป

ข้อ ๓. ให้ยกเลิกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ มติของคณะรัฐมนตรีและคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้และให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับแก่ลูกจ้างประจำ

ข้อ ๕. ในระเบียบนี้

"เครื่องแบบ" หมายความว่า เครื่องแต่งกายทั้งหลาย รวมทั้งเครื่องหมายต่างๆ ตลอดจนสิ่งประกอบเครื่องแต่งกายอย่างอื่น ที่ได้กำหนดให้ลูกจ้างประจำแต่ง

"ลูกจ้างประจำ" หมายความว่า ลูกจ้างประจำของส่วนราชการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ

ข้อ ๖. เครื่องแบบลูกจ้างประจำ มี ๒ ชนิด คือ

๖.๑ เครื่องแบบปฏิบัติงาน

๖.๒ เครื่องแบบพิธีการ มี ๓ ประเภท คือ

๖.๒.๑ เครื่องแบบปกดีขาว

๖.๒.๒ เครื่องแบบครึ่งยศ

๖.๒.๓ เครื่องแบบเต็มยศ

ข้อ ๗. เครื่องแบบปฏิบัติงาน ประกอบด้วย

๗.๑ หมวก

๗.๑.๑ ลูกจ้างประจำชาย ให้ใช้หมวกได้ ๒ แบบ คือ

แบบที่ ๑ หมวกทรงหม้อตาลสีประเภทสีเทา กะบังหน้าทำ

ด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ สายรัดคางหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ มีคู่มือโลหะสีทองตราครุฑห้าแฉก

ขนาดเล็กคิดที่ข้างหมวกข้างละ ๑ ดุม ส้าพื้นหมวกสีดำที่หน้าหมวกติดตราครุฑพ่าห์ในบัวกระหนกทำด้วยโลหะสีทองสูง ๖.๕ เซนติเมตร

แบบที่ ๒ หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีประเภทสีกากี หน้าหมวกติดตราครุฑพ่าห์ทำด้วยโลหะสีทอง หรือปักด้วยด้ายหรือไหมสีเหลือง สูง ๔.๕ เซนติเมตร

๑.๑.๒ ถูกข้างประจำหญิง ให้ใช้หมวกอนุโลมตามหมวกของถูกข้างประจำชาย แบบที่ ๒ แต่พับปีก

๑.๒ เสื้อ

๑.๒.๑ ถูกข้างประจำชาย ให้ใช้เสื้อคอพับสีประเภทสีกากี แขนยาว รัดข้อมือ มีดุมที่ข้อมือข้างละ ๑ ดุม หรือแขนสั้น ตัวเสื้อผ่าอกตลอด มีซาบติดดุมตามแนวอกเสื้อ ๕ ดุม ระยะห่างกันพอควร มีกระเป๋ายืนติดที่หน้าอกเสื้อข้างละ ๑ กระเป๋า เป็นกระเป๋าเสื้อมีแถบอยู่ตรงกลาง ตามทางตั้งกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร มีใบปกกระเป๋ารูปมนชายกลางแหลม หรือเป็นกระเป๋าเสื้อชนิด ไม่มีแถบกลางกระเป๋าและใบปกกระเป๋าเป็นรูปสี่เหลี่ยมคี่นค้ำ มุมกระเป๋าและมุมปกกระเป๋าเป็นรูปตัดพองาม ที่ปากกระเป๋าทั้งสองข้างติดดุมข้างละหนึ่งดุมสำหรับขัดใบปกกระเป๋า ติดเครื่องหมายแสดงสังกัดที่ปกคอเสื้อด้านหน้าทั้งสองข้าง ที่ไหล่เสื้อประดับอินทรรฐูสีเดียวกับเสื้อ ยาวตามความยาวของบ่ายืน ติดกับเสื้อเหนือบ่าทั้งสองข้างจากไหล่ไปคอ ปลายมน ด้านไหล่กว้าง ๔ เซนติเมตร ด้านคอกว้าง ๓ เซนติเมตร คอนปลายขัดดุมติดกับตัวเสื้อ

ดุมที่ใช้กับเสื้อเป็นรูปกลมแบน ทำด้วยวัสดุหรือโลหะสีเดียวกับเสื้อ

๑.๒.๒ ถูกข้างประจำหญิง ให้ใช้เสื้อได้ ๒ แบบ

แบบที่ ๑ อนุโลมตามแบบเสื้อของถูกข้างประจำชาย

แบบที่ ๒ เสื้อคอแบบปล่อยเอวสีประเภทสีกากี

สีเดียวกับกระโปรงหรือกางเกง แขนสั้นเหนือศอกเล็กน้อย ผ่าอกตลอด ติดดุมทำด้วยวัสดุสีเดียวกับเสื้อ ๓ ดุม ต่อด้านหน้าและด้านหลังยาวตามตัว มีกระเป๋าล่างข้างละ ๑ กระเป๋า เจาะเฉียงเล็กน้อย ไม่มีใบปกกระเป๋า ติดเครื่องหมายแสดงสังกัดที่ปกคอแบบทั้งสองข้าง

ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จะประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อด้านซ้ายก็ได้

๑.๓ อินทรรฐู ให้ใช้อินทรรฐูอ่อน มีเครื่องหมายบนอินทรรฐูสีเหลืองหรือสีทอง ตามแบบทำระเบียบ มีแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร และมีวงกลมขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ เซนติเมตร อยู่เหนือแถบบน ในกรณีมีมากกว่า ๑ แถบ ให้เว้นระยะระหว่างแถบ ๖ มิลลิเมตร และให้ประดับดังนี้

๑.๓.๑ ถูกจ้างประจำซึ่งดำรงตำแหน่งที่กระทรวงการคลังกำหนด อยู่ในหมวดกึ่งฝีมือ และได้รับค่าจ้างตั้งแต่ขั้นต่ำของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนระดับ ๒ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในหมวดอื่นๆ นอกจากหมวดกึ่งฝีมือและหมวดแรงงานและได้รับค่าจ้างตั้งแต่ขั้นต่ำของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนระดับ ๒ แต่ไม่สูงกว่าอัตราเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการพลเรือนระดับ ๓ มี ๑ แถบ

๑.๓.๒ ถูกจ้างประจำซึ่งดำรงตำแหน่งที่กระทรวงการคลังกำหนด อยู่ในหมวดฝีมือ หรือหมวดอื่นๆ และได้รับค่าจ้างตั้งแต่อัตราเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการพลเรือนระดับ ๓ แต่ไม่ถึงขั้นต่ำของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนระดับ ๖ ยกเว้นหมวดแรงงานและหมวดกึ่งฝีมือ มี ๒ แถบ

๑.๓.๓ ถูกจ้างประจำซึ่งได้รับค่าจ้างตั้งแต่อัตราเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการพลเรือนระดับ ๖ ขึ้นไป มี ๓ แถบ

สำหรับถูกจ้างประจำซึ่งดำรงตำแหน่งที่กระทรวงการคลังกำหนด อยู่ในหมวดแรงงานหรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งในหมวดอื่นๆ และได้รับค่าจ้างไม่ถึงขั้นต่ำของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนระดับ ๒ ไม่มีเครื่องหมายอักษรณ

๑.๔ กางเกง กระโปรง

๑.๔.๑ ถูกจ้างประจำชายให้ใช้กางเกงขาสั้นประเภทสีกากี ไม่พับปลายขา

๑.๔.๒ ถูกจ้างประจำหญิงให้ใช้กระโปรงสีประเภทสีกากี ขาวปิดเข่า หรือกางเกงขาสั้นประเภทสีกากี ไม่พับปลายขา

๑.๕ เข็มขัด

๑.๕.๑ ถูกจ้างประจำชาย ให้ใช้เข็มขัดทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังหรือด้ายถักสีดำ หัวเข็มขัดกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ยาว ๕ เซนติเมตร ทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางนอน มีครุฑทูนูนอยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด

๑.๕.๒ ถูกจ้างประจำหญิง ให้ใช้เข็มขัดทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังหรือด้ายถักสีดำ หัวเข็มขัดกว้าง ๒.๕ เซนติเมตร ยาว ๔ เซนติเมตร ทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางนอน มีครุฑทูนูนอยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด สำหรับเสื้อแบบที่ ๒ จะไม่ใช้เข็มขัดก็ได้

๑.๖ รองเท้า ถุงเท้า

๑.๖.๑ ถูกจ้างประจำชาย ให้ใช้รองเท้านุ่มส้นหรือนุ่มข้อทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ แบบเรียบ ไม่มีลวดลาย ถุงเท้าสีดำ

๗.๖.๒ ถูกจ้างประจำหญิง ให้ใช้รองเท้าหุ้มส้นหรือรัดส้นทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ ไม่มีลวดลาย ส้นสูงไม่เกิน ๑๐ เซนติเมตร

๗.๗ เครื่องหมายแสดงสังกัด ให้มีรูปเครื่องหมายอนุโลมตามแบบของเครื่องแบบข้าราชการ ทำด้วยโลหะไปร่งสีทอง หรือปักด้วยด้ายหรือไหมสีเหลือง ไม่มีขอบสูง ๒ เซนติเมตร

๗.๘ ป้ายชื่อและตำแหน่ง ให้ระบุ ชื่อตัว ชื่อสกุล และตำแหน่งด้วยตัวหนังสือสีขาวบนป้ายชื่อ พื้นสีดำ ขนาดกว้าง ๒.๕ เซนติเมตร ยาว ๗.๕ เซนติเมตร และให้ติดที่อกเสื้อเบื้องบนด้านขวา

ข้อ ๘ ส่วนราชการใดจำเป็นต้องกำหนดเครื่องแบบปฏิบัติงานของลูกจ้างประจำแตกต่างจากระเบียบนี้ ให้กระทรวงเจ้าสังกัดขอทำความตกลงกับผู้รักษาการตามระเบียบนี้

ข้อ ๙ เครื่องแบบปกติขาว ประกอบด้วย

๙.๑ หมวก

๙.๑.๑ ลูกจ้างประจำชาย ให้ใช้หมวกทรงหม้อตาลสีขาว กระบังหน้าทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ สายรัดคางสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร มีปุ่มโลหะสีทองคราครุฑพ่าห์ขนาดเล็ก ติดที่ข้างหมวกข้างละ ๑ คู่ ผ้ายันหมวกสีดำ ที่หน้าหมวกติดคราครุฑพ่าห์ปักคั่นสีทองสูง ๕ เซนติเมตร บนหมอนสักหลาดสีขาว

๙.๑.๒ ลูกจ้างประจำหญิง ให้ใช้หมวกแก๊ปทรงอ่อนพับปักสีขาว สายรัดคางสีทอง มีปุ่มโลหะสีทองคราครุฑพ่าห์ขนาดเล็กติดที่ข้างหมวก ข้างละ ๑ คู่ ผ้ายันหมวกสีดำ ที่หน้าหมวกติดคราครุฑพ่าห์ปักคั่นสีทอง สูง ๔.๕ เซนติเมตร บนหมอนสักหลาดสีขาว

การสวมหมวกให้สวมในโอกาสอันสมควร

๙.๒ เสื้อ

๙.๒.๑ ลูกจ้างประจำชาย ให้ใช้เสื้อแบบราชการสีขาวตามแบบของข้าราชการฝ่ายพลเรือน ใช้ปุ่มโลหะสีทองคราครุฑพ่าห์ขนาดใหญ่ ๕ คู่

๙.๒.๒ ลูกจ้างประจำหญิง ให้ใช้เสื้อนอกคอแบบสีขาวแบบคอแหลมหรือคอป้าน แขนยาวถึงข้อมือ มีตะเข็บหลัง ๔ ตะเข็บ ที่แนวสาบอกมีปุ่มโลหะสีทองคราครุฑพ่าห์ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๕ เซนติเมตร ๓ คู่ สำหรับแบบเสื้อคอแหลม และ ๕ คู่ สำหรับแบบเสื้อคอป้าน มีกระเป๋าล่างข้างละ ๑ กระเป๋า เป็นกระเป๋าดูเหมือนเข็มกลัด ไม่มีใบปกกระเป๋า และให้ใช้เสื้อคอหีบแขนยาวสีขาว ผูกค้ำพันคอสีดำเงื่อนกลาสี

ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องซ้าย หรือเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามแต่โอกาส

๕.๓ อินทรรูป ให้ใช้อินทรรูปแข็ง ตามแบบท้ายระเบียบ กว้าง ๔ เซนติเมตร ยาวตามความยาวของบ่า พื้นสักหลาดสีดำ มีแถบสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตรเป็นขอบ ปีกด้านหลังของลายดอกประจำยามและใบเทศ ติดทับเหนือบ่าทั้งสองข้างจากไหล่ไปคอ ด้านคอปลายมนติดมุมโลหะสีทองครากุหลาบทำหุ้มขนาดเล็ก และให้ประดับดังนี้

๕.๓.๑ ถูกจ้างประจำซึ่งดำรงตำแหน่งที่กระทรวงการคลังกำหนด อยู่ในหมวดกึ่งฝีมือ และได้รับค่าจ้างตั้งแต่ขั้นค่าของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนระดับ ๒ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในหมวดอื่นๆ นอกจากหมวดกึ่งฝีมือและหมวดแรงงาน และได้รับค่าจ้างตั้งแต่ขั้นค่าของอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนระดับ ๒ แต่ไม่สูงกว่าอัตราเงินเดือนขั้นค่าของข้าราชการพลเรือนระดับ ๓ มีลายดอกประจำยามและใบเทศ ๑ ชุด

๕.๓.๒ ถูกจ้างประจำซึ่งดำรงตำแหน่งที่กระทรวงการคลังกำหนด อยู่ในหมวดฝีมือ หรือหมวดอื่นๆ และได้รับค่าจ้างตั้งแต่อัตราเงินเดือนขั้นค่าของข้าราชการพลเรือนระดับ ๓ แต่ไม่ถึงขั้นค่าของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนระดับ ๖ ยกเว้นหมวดแรงงานและหมวดกึ่งฝีมือ มีลายดอกประจำยามและใบเทศ ๒ ชุด

๕.๓.๓ ถูกจ้างประจำซึ่งได้รับค่าจ้างตั้งแต่อัตราเงินเดือนขั้นค่าของข้าราชการพลเรือนระดับ ๖ ขึ้นไป มีลายดอกประจำยามและใบเทศ ๓ ชุด

๕.๔ กางเกง กระโปรง

๕.๔.๑ ถูกจ้างประจำชาย ให้ใช้กางเกงขาชายสีขาวยาวไม่พับปลายขา

๕.๔.๒ ถูกจ้างประจำหญิง ให้ใช้กระโปรงสีขาว ตีเกล็ดด้านหน้า ๒ เกล็ด และด้านหลัง ๒ เกล็ด ยาวปิดเข่า ปลายบานเล็กน้อย ใช้กับแถบเสื้อคอแหลม หรือกระโปรงสีขาวยาวปิดเข่า ปลายบานเล็กน้อย ใช้กับเสื้อคอป้าน

๕.๕ รองเท้า ถุงเท้า

๕.๕.๑ ถูกจ้างประจำชาย ให้ใช้รองเท้าหุ้มส้นหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำชนิดผูก แบบเรียบ ไม่มีลวดลาย ถุงเท้าสีดำ

๕.๕.๒ ถูกจ้างประจำหญิง ให้ใช้รองเท้าหุ้มส้นหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ แบบปิดปลายเท้า ส้นสูงไม่เกิน ๑๐ เซนติเมตร ไม่มีลวดลาย ถุงเท้ายาวสีเนื้อ

๕.๖ เครื่องหมายแสดงสังกัด ให้มีเครื่องหมายแสดงสังกัดทำด้วยโลหะไปรงสีทอง ไม่มีขอบ สูง ๒ เซนติเมตร ตามข้อ ๗.๗ ติดที่คอเสื้อด้านหน้าทั้งสองข้าง

ข้อ ๑๐ เครื่องแบบครึ่งยศ มีลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติชาย เว้นแต่กางเกงหรือกระโปรงให้ใช้สีดำประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ข้อ ๑๑ เครื่องแบบเต็มยศ มีลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศ สวมสายสะพาย

ข้อ ๑๒ ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๘

พลเอก ประจวบ สุนทราภรณ์

(ประจวบ สุนทราภรณ์)

รองนายกรัฐมนตรี รักษาการแทน

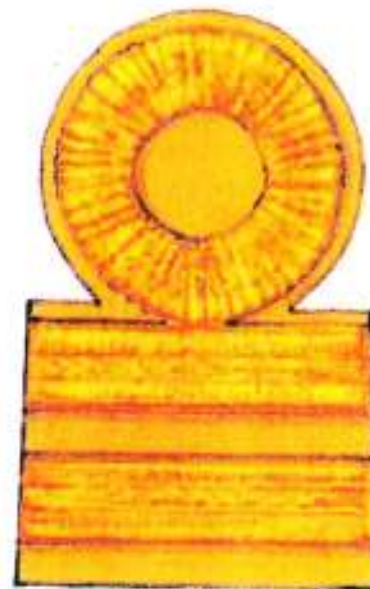
นายกรัฐมนตรี

เครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรรฐนุ (ลูกจ้างประจำ)

เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสีเทา)

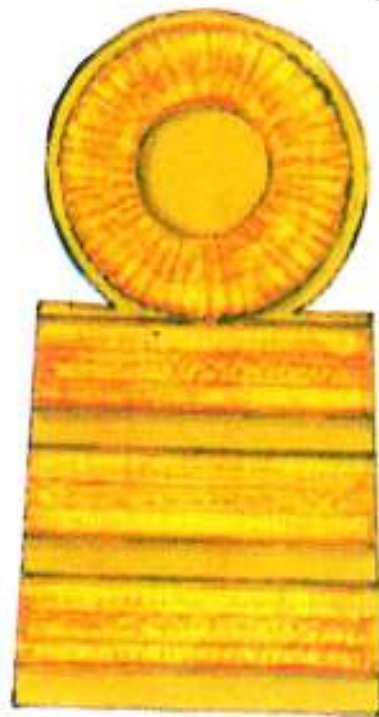

ผู้ดำรงตำแหน่งหมวดกึ่งฝีมือ และได้รับค่าจ้างตั้งแต่ขั้นต่ำของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน ระดับ 2 ชั้น 5,310 หรือ ผู้ดำรงตำแหน่งหมวดอื่น ๆ นอกจากหมวดกึ่งฝีมือและหมวดแรงงาน และได้รับค่าจ้างตั้งแต่ขั้นต่ำของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน ระดับ 2 ชั้น 5,310 บาท – 6,530 บาท

ผู้ดำรงตำแหน่งหมวดฝีมือ หรือหมวดอื่น ๆ ยกเว้นหมวดแรงงานและหมวดกึ่งฝีมือ และได้รับค่าจ้างตั้งแต่อัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือน ระดับ 3 ชั้น 6,530 บาท แต่ไม่ถึงขั้นต่ำของอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือน ระดับ 6 ชั้น 12,040 บาท

เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสีกาลิ)

ลูกจ้างประจำซึ่งได้รับค่าจ้างตั้งแต่อัตราเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการพลเรือน ระดับ 6 ขึ้น 12,040 บาทขึ้นไป (ยกเว้นหมวดกึ่งฝีมือ)

** สำหรับลูกจ้างประจำซึ่งดำรงตำแหน่งในหมวดแรงงาน หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งในหมวดอื่น ๆ และได้รับค่าจ้างไม่ถึงขั้นต่ำของอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือน ระดับ 2 ขึ้น 5,310 บาท ไม่มีเครื่องหมายอินทราวุ

เครื่องแบบพิธีการ (ถูกอ้างประจำ)

ผู้ดำรงตำแหน่งหมวดกึ่งฝีมือ และได้รับค่าจ้างตั้งแต่ขั้นต่ำของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน ระดับ 2 ชั้น 5,310 หรือ ผู้ดำรงตำแหน่งหมวดอื่น ๆ นอกจากหมวดกึ่งฝีมือและหมวดแรงงาน และได้รับค่าจ้างตั้งแต่ขั้นต่ำของอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน ระดับ 2 ชั้น 5,310 บาท – 6,530 บาท

ผู้ดำรงตำแหน่งหมวดฝีมือ หรือหมวดอื่น ๆ ยกเว้นหมวดแรงงานและหมวดกึ่งฝีมือ และได้รับค่าจ้างตั้งแต่อัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือน ระดับ 3 ชั้น 6,530 บาท แต่ไม่ถึงขั้นต่ำของอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือน ระดับ 6 ชั้น 12,040 บาท

ถูกอ้างประจำซึ่งได้รับค่าจ้างตั้งแต่อัตราเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการพลเรือน ระดับ 6 ชั้น 12,040 บาทขึ้นไป